

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

ЧЕТВРТ ВЕКА ХАЗАРСКОГ РЕЧНИКА

Каталог изложбе

Нови Сад, 2009

БИБЛИОТЕКА МАТИЦЕ СРПСКЕ

КАТАЛОЗИ ИЗЛОЖБИ

164

АУТОРИ КАТАЛОГА И ИЗЛОЖБЕ

Силвија Чамбер и Ивана Гргурић

Библиотека Матице српске приредила је изложбу Четврт века „Хазарског речника“ поводом 80 година од рођења књижевника Милорада Павића. Изложба је отворена од 6. до 28. октобра 2009. године у витринама испред Свечане сале Матице српске, а коришћена је грађа из збирки Библиотеке Матице српске. Испод сваке каталожке јединице уписана је сигнатура.

Изложби је прикључена књига „Вештачки младеж“, с компакт диском, коју је Издавачки центар Матице српске у Едицији „Матица“ објавио поводом 80 година живота Милорада Павића.

То је, изгледа, прва књига 21. века (...) Сага која своди рачуне, развија, обухвата, експлодира и пева у хиљаду гласова о биткама, криминалистичким заплетима и метафизичким расправама (...)

Philippe Tretiack, *Paris Match*

Милорад Павић је велики прегалац, окорео трагач и проналазач менталних гробница са застрашујућим особеностима.

Alain Bosquet, *Le Figaro litteraire*

(...) *Хазарски речник* није само дело које излази из уобичајених оквира, то је изванредан роман. Интелигентан, танан, ироничан, али и пун узлета као метафизички полар, фантастичан као *Голем*, пикарескно и романескно дело равно *Хиљаду и једној ноћи* и авантурама *Дон Кихота од Ла Манче* (...)

Bruno de Cessole, *Le point*

Хазарски речник је нека врста *Каталога целог света* са Балкана. Његова је амбиција да сакупи све вредно у тој традицији, и да радећи то зароби дух мудрости тог места.

Charles Simic, *World&I*

Павићев симулакрум историјских истраживања даје портрете људи који залуђено трагају за истином о једном догађају који се можда никада није десио. И они који уђу у клаустофобичан свет овог романа затећи ће се заробљени у истој лудости.

Paul Gray, *Time Magazine*

С обзиром на све њене лепоте, структуралну новину и комичну инвентивност слика, мора се рећи да има нечег врло лаганог и ваздушастог у овој књизи.

Robert Coover, *The New York Times*

Хазарски речник Милорада Павића наследио је од Библије две ствари: тајанственост и привлачност. Причајући о преобраћењу Хазара у IX веку писац нас шета с оне стране векова, и редом уводи у краљевство једног анђела, на двор једног принца и у кућу лудака.

Али, тај узлет кроз време представља за читаоца велику привлачност. Књига се нуди ка лексикон, али *Хазарски речник* је уз то авантуристички роман, трилер, збирка прича, кабалистичко дело, фантастична повест. Такође то је ингениозна опсена (величанствено срочена) која на крају оставља читаоца у недоумици и срећи.

Y.A., *Actualite juive*

Један књижевни пуни погодак (...) једна бескрајна прича. Читалац се може на било којем месту књиге укључити и од одредница речника сам склопити роман својих снова (...)

Rolf Seeliger, *Tageszeitung*

У бићу овог романа-лексикона коначе најоригиналније, најчудесније и најпарадоксалније приче, какве одавно нисам читао (...)

Roland Müller, *Frankfurter Allgemeine Zeitung*

Мислим да је врло, врло магична за читање. И на том нивоу, веома сам уживала, да... У опасности сте да вас преплави магично... Е па, мислим да управо чините оно што он жели. А то је да покушате да размишљате о јасним односима и мислим да једна од ствари које књига чини веома бриљантно јесте показивање начина на који бисмо волели да је прочитамо. И мислим да је у основи ствар у томе; у томе како можемо да манипулишемо језиком да би значао оно што желимо да значи, о начину на који можемо да замишљамо сан који постаје јава.

Micheline Wandor, *BBC Radio*

(...) играрија која треба да оконча све играрије и да докаже да ништа није као што изгледа.

David Holloway, *Daily Telegraph*

Ма шта мислили о *Хазарском речнику* јасно је да тако нечим треба опрезно руковати.

Anthony Burgess, *Observer*

Хазарски речник је о садашњости и о прошлости, или о садашњости у прошлости, иако његов главни лик није ничији савременик уопште. Он не живи у истом веку као Вирџинија Атех и ми остали (...)

Hugh Barnes, *Glasgow Herald*

Очаравајући еп о једном умрлом језику из чијег пепела се, зацело, рађа нова књижевност.

Claudio Magris, *Corriere della Sera*

Хазарски речник поседује величанство каквог древног каталога, његов стил, милозвучност и синтезу ишчезлих средње-источних хроничара и песника.

Claudio Altarocca, *La Stampa*

Читаоцу заправо и није дата велика слобода. Књига је практично чак и доста затворен роман, херметичан пре свега у истини коју проглашава: свет је једна велика (недовршена) књига, абечеда се састоји од људи који заједно чине Адама и говоре једним језиком. Историја коју је Павић написао својим речником показује у малом колике су препреке које стоје на путу довршавања Универзалне књиге.

Jacq Vogelaar, *De Groene Amsterdammer*

Када би Павићева књига доспела до читаоца без корица (...), без икаквог одређења о аутору и о времену настанка, овај би је вероватно читао као што се чита *Хиљаду и једна ноћ* или *Илијада*. Неупућен, помислио би да је у питању (...) неки древни спис (...)

José Méndez, *El Mundo*

Хазарски речник је са својим многобројним трилинзима цивилизација једна велика партија покера у којој карте држи и неминован губитак плаћа човекова неизлечива страст да се коцка са судбином, а карте му, по неком свом недокучивом рачуну, дели један Бог и три врага: Ђаво, Сатана и Шејтан (...)

Борислав Михаиловић-Михиз

Сам *Хазарски речник* је књижевни смисао као такав, он је библија постмодерне литературе у којој живота изван књига и прича нема.

Александар Јерков

Хазарска реалност, лудим и шашавим садржајима, препуна је нестварности нашег времена, коју можемо препознати већ и по подсмеху с којим нам је испричана. Први услов да се таква књига прими, јесте да се она не схвати сувише озбиљно.

Предраг Палавестра

Жрец са телом од речи, а у исто време демистификатор демијуршке улоге писца у свету без Бога, верник и јеретик, обновитељ традиције и њен рушитељ, аутор који је модерну бајку углавио у детективску причу, ходочасник који своје право лице тражи у лавиринтима светске књижевности и у огледалима будућности, ерудита и фантаст – све је то Павић, а понајвише: маг у чијој је власти тајна тоталне књиге.

Петар Пијановић

Основ, корен павићевске фантастике јесте сан. Отуд и истинитост у речима критичара који закључује да Павић мисли као што ми сањамо.

Петар Џацић

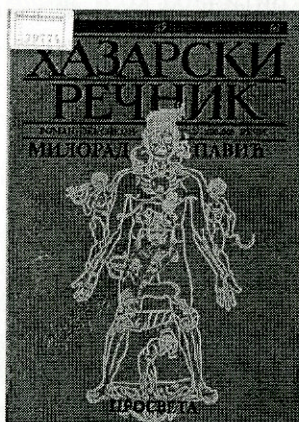

Pavle Pavličević

ИЗДАЊА ХАЗАРСКОГ РЕЧНИКА

(ИЗБОР)

1. Хазарски речник / Милорад Павић. - Београд : Просвета, 1984. - 242 стр.
III 79774

Прво издање објављено у Београду 1984.

2. Хазарски речник / Милорад Павић. - 2. допуњено изд. - Београд : Просвета, 1984. - 242 стр.
II 93440
3. Hazarski besednjak / Milorad Pavić ; [prevedel in spremno besedo napisal Janko Moder]. - Murska Sobota : Pomurska založba, 1985. - 303 str.
II 97618
4. Хазарски речник / Милорад Павић ; [ликовна и графичка опрема Добрило М. Николић]. - Београд : Просвета : Српска књижевна задруга : Народна књига : Нови Сад : Матица српска ; Приштина : Јединство, 1985. - 242 стр.
II 95074/1

5. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - 7. izd., 1. latinicom. - Beograd : Književne novine, 1986. - 241 str.
III 88426
6. Kazár szótár / Milorad Pavić ; [fordította Brasnyó István]. - Újvidék : Forum, 1987. - XVIII, 214 str.
III 158166
7. Chazarský slovník / Milorad Pavić ; [preložila Jarmila Samcová ; doslov napísal Ján Števec]. - Bratislava : Tatran, 1987. - 229 str.
II 239202
8. Dictionary of the Khazars / Milorad Pavić ; translated from the Serbo-Croatian by Christina Pribičević-Zorić. - New York : A. A. Knopf, 1988. - 338 str.
III 290735
9. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Prosveta : Narodna knjiga : SKZ ; Sarajevo : Svjetlost ; Priština : Jedinstvo ; Novi Sad : Matica srpska, 1988. - 302 str.
II 407713/1
10. Dictionary of the Khazars / Milorad Pavić ; translated from the Serbo-Croatian by Christina Pribičević-Zorić. - New York : A. A. Knopf, 1989. - 338 str.
II 286404

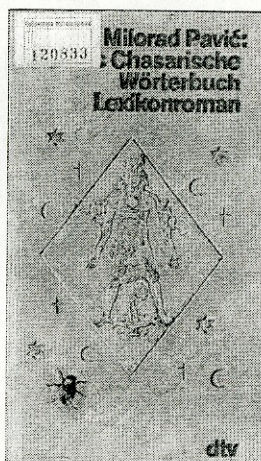
Издање објављено у Њујорку 1989.

11. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Prosveta, 1989. - 298 str.
I 38593
12. Хазарски речник / Милорад Павић. - Београд : Просвета, 1989. - 242 стр.
III 97054
13. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Prosveta, 1989. - 298 str.
I 38592
14. Хазарски речник / Милорад Павич ; [превод Христиана Василева ; предговор Константин Оруш]. - 1. изд. - Софија : Народна култура, 1989. - 239 стр.
II 244003
15. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Prosveta, 1990. - 298 str.
I 39130
16. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Prosveta, 1990. - 298 str.
I 39131
17. Chazarský slovník / Milorad Pavić ; [přeložila Stanislava Sýkorová]. - Praha : Odeon, 1990. - 259 str.
II 239673

Издање објављено у Прагу 1990.

18. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Prosveta, 1991. - 298 str.
II 418557
19. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Prosveta, 1991. - 298 str.
II 418556
20. Das Chasarische Wörterbuch / Milorad Pavić ; Deutsch von Bärbel Schulte. - Ungekürzte Ausg. - München : Deutscher Taschenbuch Verlag, 1991. - 366 str.
II 120833

Издање објављено у Минхену 1991.

21. Хазарски речник / Милорад Павић. - 85. изд. - Београд : Просвета, 1992. - 406 стр.
II 420082
22. Хазарски речник / Милорад Павић. - 90. јубиларно изд. (1984-1994). - Београд : Просвета, 1994. - 406 стр.
I 41145
23. Хазарски речник / Милорад Павић. - Београд : Просвета, 1994. - 565 стр.
II 425814

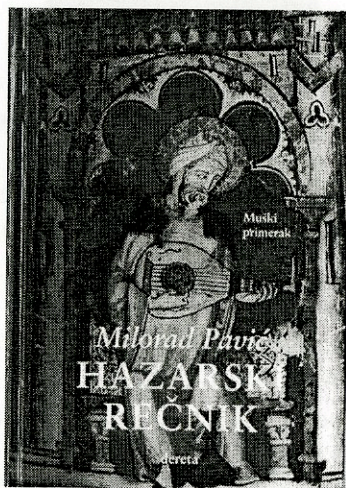
24. Хазарски речник / Милорад Павић. - 90. јубиларно изд. (1984-1994). - Београд : Просвета, 1994. - 406 стр.
I 41146
25. Хазарски речник / Милорад Павић. - Београд : Просвета, 1994. - 565 стр.
II 425815

Издање објављено у Београду 1994.

26. Dictionary of the Khazars / Milorad Pavić ; translated from the Serbian by Christina Pribičević-Zorić. - 1. jugoslovensko izd. na engl. jeziku. - Beograd : Dereta, 1996. - 338 str.
II 287183
27. Dictionary of the Khazars / Milorad Pavić ; translated from the Serbian by Christina Pribičević-Zorić. - 1. jugoslovensko izd. na engl. jeziku. - Beograd : Dereta, 1996. - 338 str.
II 285072
28. Хазарски речник / Милорад Павић. - Земун : Драганић, 1996. - 360 стр.
II 427429
29. Dicționarul khazar / Milorad Pavić ; traducere din limba sârbă de Mariana Ștefănescu. - București : Nemira, 1998. - 313 str.
II 317379

30. Hazarski rečnik [Elektronski izvor] / Milorad Pavić. - Beograd : Multimedia, cop. 1998. - 1 elektronski optički disk (CD-ROM)
Кд 32
31. Хазарски речник / Милорад Павић. - Београд : Дерета, 2000. - 393 стр.
П 443422
32. Хазарски речник / Милорад Павић. - Београд : Дерета, 2000. - 393 стр.
П 443421
33. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Dereta, 2001. - 391 str.
I 44390

Издање објављено у Београду 2001.

34. Хазарский словарь / Милорад Павич ; [превод с сербског Ларисы Савелъевой]. - Санкт-Петербург : Азбука, 2002. - 347 стр.
П 212376
35. Хазарски речник / Милорад Павић. - 1. српско андрогино изд. - Београд : Дерета, 2003. - 505 стр.
П 454184

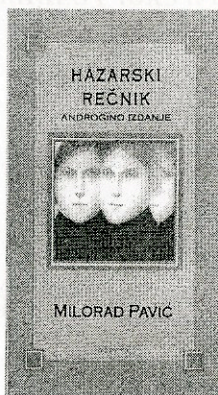
36. Хазарскиот речник / Милорад Павич ; [превод с сербскогo Ларисы Савелъевой]. - Санкт-Петербург : Азбука-классика, 2003. - 347 стр.
 П 212377
37. Хазарски речник / Милорад Павич ; приредила и поговор написала Адријана Марчетић. - 1. изд. - Београд : НИИ : Завод за учебнике и наставна средства, 2004. - 314 стр.
 П 464960
38. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Dereta, 2004. - 391 str.
 I 46474

Издање објављено у Београду 2004.

39. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - Beograd : Dereta, 2004. - 391 str.
 I 46475
40. Dictionary of the Khazars / Milorad Pavić ; translated from the Serbian by Christina Pribičević-Zorić. - 2nd Dereta ed. - Beograd : Dereta, 2005. - 338 str.
 П 463532
41. Хазарски речник / Милорад Павич ; [превод Јасмина Поркојевиќ]. - Струмица : Заедница на Србите и Црногорците во Македонија, 2006. - 405 стр.
 П 244324

42. Hazarski rečnik / Milorad Pavić. - 2. Deretino izd. - Beograd : Dereta, 2006. - 395 str.
II 469252

Андрогино издање објављено у Београду 2006.

43. Dictionary of the Khazars / Milorad Pavić ; translated from the Serbian by Christina Pribićević-Zorić. - 3rd Dereta's ed. - Beograd : Dereta, 2007. - 338 str.
II 475981
44. Dictionary of the Khazars / Milorad Pavić ; translated from the Serbian by Christina Pribićević-Zorić. - 3rd Dereta's ed. - Beograd : Dereta, 2007. - 338 str.
II 475838

***

Вештачки младеж : три кратка нелинеарна романа о љубави / Милорад Павић. - Нови Сад : Матица српска, 2009 . - 157 стр.

-- Вештачки младеж [Електронски извор] : три кратка нелинеарна романа о љубави / Милорад Павић. - 1 електронски оптички диск (CD-ROM) : слика, звук, текст ; 12 см.

II 482476

ЧЕТВРТ ВЕКА
ХАЗАРСКОГ РЕЧНИКА

ИЗДАВАЧ
Библиотека Матице српске
Нови Сад
Матице српске 1

УРЕДНИК
Миро Вуксановић

АУТОРИ КАТАЛОГА
Силвија Чамбер и Ивана Гргурић

ПРИПРЕМА
Оливера Михајловић и Марија Ваш

УМНОЖАВАЊЕ
Јасна Малиновић

ПОВЕЗ
Милорад Родић

ТИРАЖ
50 примерака